

SETKÁVÁNÍ

List sborů Českobratrské církve evangelické
v Brně I a Brně II

Guláš pro lidi bez domova

Obsah

- 2 **BIBLICKÉ ZAMYŠLENÍ: Vzhůru!**
Iva Květonová
- 4 **OKÉNKO DO STARŠOVSTVA**
Jakub Marek, Mariana Boudová a Eva Kazdová
- BYLO**
- 11 **Stručně z Brna I**
- 13 **Hej bando, jdeme na Plesem!**
David Němec
- 15 **Mixolydický modus v krvi**
Lenka Dobrovolná
- 17 **PubQuiz pro Ovečku**
Jakub Ventruba
- 18 **OKÉNKO K DĚTEM: Ježíš**
Iva Tůmová
- 20 **LITURGIKA: Dobře prostřený stůl**
Ondřej Macek
- 26 **ŽILI MEZI NÁMI: Žena s vášní pro koně**
(Vzpomínka na sestru Noemi Zakopalovou)
Petr Zakopal
- 28 **SETKÁNÍ: Chápu barokní agitku**
Lenka Dobrovolná
- 35 **KALENDÁŘ**
- 37 **FOTOREPORTÁŽ**

Vzhůru!

Vzhůru! Všichni, kdo žízníte, pojdte k vodám, i ten, kdo peníze nemá. Pojdte, kupujte a jezte, pojdte a kupujte bez peněz a bez placení víno a mléko.

Izajáš 55, 1

Píseň č. 10 Jak vznešené tvé jméno po vsí zemi

Izajáš tu nabídku občerstvení zdarma rozhlašuje v situaci, která je lidsky hodně zoufalá. Izraelci žijí v babylonském zajetí. V nesmírně těžkých a beznadějných podmínkách. Domov daleko. Vyhlídky na návrat nulové. Jsou cizinci. Jazykem, způsoby, zvyky. Přišli o všechno. O svobodu. O místo, kam chodili na bohoslužby, kde se odehrával jejich náboženský život. Denní chleba si musejí tvrdě vydělat.

Jejich situace možná není až tak na hony vzdálená té naší. Žijeme doma, ale možná jsme leckdy cizinci třeba i ve vlastní rodině, ve vlastním těle. Nerozumíme druhým ani sobě. Jsme zajatci práce, nestíhání, srovnávání se s druhými, s jejich životní úrovní. Na náboženský život nezbývá čas. Na naladění se na Boží způsoby chybí energie.

Ono „Vzhůru!“ a „Pojďte!“ je taky pro nás. Ze situace, která je uvzdychaná, neživá, se dá vstát a vyjít. „Vzhůru!“, to je pohyb k Pánu Bohu, k jeho milosti, která se nám vydává. Ježíš je ta Boží vydaná milost.

A ještě k tomu je zdarma. Jako nic na tomhle světě. Nemusíš si tu Boží milost, Boží blízkost zasloužit, odpracovat ani vyvzdorovat. Ani si ji zkoušet všemožnými způsoby zajišťovat, předplácet nebo uplácet. Stačí, když jí vyjdeš vstříc a otevřeš se jí.

„Vzhůru! Všichni, kdo žízníte, pojdte.“ Bůh má pro tebe připraveno občerstvení. Chleba a víno velikonoční neděle, radost ze Vzkříšeného, při kterém chce být s tebou. Myslí na tebe, na tvé nenaplněné touhy, na situace, které nejsou zrovna k životu, na vztahy, které jsou prázdné. Pojd', zase se ti bude chtít zpívat a tančit.

Všechno, co se během Velikonoc odehrálo, se stalo předně proto, že Bůh zaslechl a viděl, jak se v kdečem hrabeme, padáme. Jak si život mnohdy sami ničíme a bereme radost druhým. A tak vstal a šel mezi nás, aby se zdarma, jen proto, že nás má rád, že mu za to stojíme, s námi pustil do nového projektu, abychom mohli zkoušet začít znova, s Pánem Bohem, s lidmi, se sebou samými, se světem. Ten projekt trvá, je na teď a na věky.

Modlitba

V Ježíši jsi vstal a šel mezi nás lidi. Zařadil ses tak do zástupu ponižovaných, bolavých, těch, kdo svůj život projeli, těch, které svět nepřijal. Věříme, že jsi mezi námi dál a svým Duchem nás propojuješ s Božím nebem.

Prosíme tě o tvé povzbuzení tam, kde chybí lidská blízkost.

O pomoc pro ty, kteří se nemohou dovolat spravedlnosti ani práva.

O pokoj tam, kde se ozývají zbraně a bují násilí.

O klid tam, kde je řevnivost, hádky, nedorozumění.

Prosíme, buď s námi svým milosrdenstvím,

zvedni nás k novému nadechnutí,

ať máme dost odvahy a chuti vymáčknout ze sebe to nejlepší. Amen

Píseň č. 540 Veleben Bůh buď, jeho čin

Požehnání

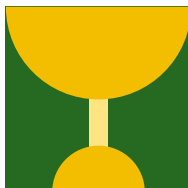
Požehnej nám, Bože, dveře, které otevíráme,

prahy, které překračujeme,

cesty, které leží před námi.

Pojď s námi, když jdeme, a přivítej nás doma.

Iva Květonová ■

Okénko do staršovstva

Setkávání presbyterů v Brně I

Prosincovou schůzi jsme začali ohlédnutím za děním předchozího měsíce. Těší nás Klub otevřených dveří, kde se první a třetí čtvrtek v měsíci scházejí maminky (či tatínci) s malými dětmi. Také nás zaujalo, jaký zájem mají lidé o Neděli věčnosti. V některých případech došly i celé rodiny. Iva hodnotila kladně svůj rozhovor se studenty z waldorfské školy. Pracují na mezipředmětovém projektu na téma náboženství. Přišli se podívat i do kostela na nedělní bohoslužby. Dále Iva vypíchla náročný, ale snad podařený druhý víkend v listopadu, během kterého proběhl „čtyřboj“ - seniorátní konfivíkend, konvent, seniorátní konference a sborová neděle. Ivu těší, že se snažíme na sborové i seniorátní úrovni o diskusi a zpětnou vazbu. Hodnotili jsme iniciativu přípravy dárků pro klienty Chráněného bydlení Ovečka, do které se zapojila spousta členů sboru. Máme radost jak ze spolupráce s Chráněným bydlením, tak s Diakonií vůbec.

Dále jsme probírali záležitosti hřbitova v Žatčanech, připravovali se na sváteční rozpis bohoslužeb a služby s nimi spojené, probrali jsme schůzku s bratry z Církve bratrské, hovořili jsme i o připravované rekonstrukci sociálních zařízení ve třetím a čtvrtém podlaží na Zelené faře. Také jsme diskutovali o zvýšení pojistného u naší pojistky nemovitostí. Vzali jsme na vědomí fakt, že se v březnu 2024 staneme částečnými plátcí DPH. V neposlední řadě jsme poděkovali Václavu Matoulkovi a Honzovi Syptákovi, že pověsili ochranovskou hvězdu. Je to tisíc a jedna maličkost, na které je třeba myslet. Znovu jsme si tím připomněli, že je ve sboru mnoho pravidelných činností, které by si konkrétní presbyteri nebo ostatní členové sboru měli vzít za své, dát si je do svého kalendáře a sami je zařídit či provést.

I lednovou schůzi, která se netradičně konala v rámci výjezdního zasedání staršovstva v Prasklicích, jsme začali ohlédnutími. Iva vyjádřila svou radost z návštěv v domácnostech s vysluhováním večere Páně, byť někdy není úplně jednoduché najít společný termín. Jak pro

Ivu, tak pro Ondřeje byly sváteční bohoslužby velkým nasazením, přesto si i tak stihli odpočinout. Ondřej je potěšen, že se občas stane, že se k rozhovoru na faru objedná někdo úplně zvenku, a je rád, když ho to také povzbudí k tomu, že navštíví bohoslužby. Navázali jsme diskusí, zda není škoda, že byl Červený kostel v adventu dvakrát zavřený (bohoslužby byly v Betlémském kostele).

Dále jsme během schůze vzali na vědomí, že máme nový účet u FIO banky (číslo najdete na webových stránkách), probírali jsme hlasitost odpovědí při křtu a začali jsme se připravovat na všechny věci, které jsou potřeba dokončit před výročním sborovým shromážděním, tedy do 17. března.

V rámci výjezdního zasedání jsme kromě běžné schůze probírali mnoho dalších témat, například otázku podávání večeře Páně dětem, včetně historického úvodu a pohledu české a světové reformace, dále jsme se zabývali strategickým plánem sboru (výsledky dvouleté diskuse budou k dispozici ve výroční zprávě a budou se probírat na výročním sborovém shromáždění) a dlouze jsme diskutovali o Betlémském kostele, jeho využití, jeho minulosti i budoucnosti. Výjezdní zasedání bylo naplněno intenzivní prací, nechyběl ovšem ani společenský program.

Při únorových ohlédnutích měla Iva radost z přespávání s dětmi na faře, menší radost pak z problémů při tisku knihy o bratru faráři Janu Pokorném. Velkou radost pak z přípravy a realizace společných ekumenických mládežnických bohoslužeb u jezuitů, z navázání vztahů s Vysokoškolským křesťanským hnutím a studentským kaplanem.

I Ondřej poukázal na to, že leden byl ve znamení ekumenického potkávání, měli jsme společnou bohoslužbu s bratry z CB Královopolská a proběhly ekumenické bohoslužby u sv. Tomáše. A také se raduje z naplněného kurzu Beta.

Pokračovali jsme diskusí o frekvenci večeře Páně a o tom, že nás těší, že se v ČR objevují neznámí lidé, a že bychom se jim měli více věnovat. Po zbytek schůze jsme se věnovali evidenčním dotazníkům, výkazům hospodaření a další agendě související s nadcházejícím výročním sborovým shromážděním.

Jakub Marek ■

Setkávání presbyterů v Brně II

Začátkem tohoto roku jsme hodnotili plnění rozvojového plánu našeho sboru, pokračovali v oslovování nového faráře i vybavování Losova sálu a také se věnovali přípravě výročního sborového shromáždění.

Většina členů našeho staršovstva má za sebou teprve druhý rok ve funkci. Během toho prvního jsme mimo jiné vypracovali rozvojový plán pro náš sbor na následujících pět let. Teď nás poprvé čekalo zhodnocení, jak se nám za uplynulý rok dařilo naše nápady uskutečňovat. Na takový úkol je potřeba mít dost času, a tak jsme se mu věnovali na víkendovém výjezdním zasedání staršovstva. I tentokrát jsme si na pomoc pozvali profesionálního facilitátora Martina Nawratha, který nás provázel už při samotném vzniku rozvojového plánu. Potkali jsme se v pátek na pobočce Lipky zvané Jezírko. Už během pátečního večera jsme se snažili naladit na společnou práci a nastolili jsme první témata k řešení. Ale následně jsme si samozřejmě vyšetřili i prostor pro neformální diskusi. V sobotu jsme se už věnovali hlavně práci. Nejprve ve skupinkách a následně jsme společně procházeli jednotlivé cíle, které jsme si v rozvojovém plánu stanovili, a hlavně konkrétní úkoly, které jsme měli za rok 2023 stihnout i které nás čekají až v tomto roce. Teprve se učíme s rozvojovým plánem pracovat, takže jsme zjistili, že některé naplánované aktivity by bylo dobré upřesnit nebo k nim určit konkrétní osobu, která bude za jejich uskutečnění zodpovědná. Samozřejmě jsme přišli také na to, že s plněním několika úkolů jsme ve skluzu. Ale to aspoň potvrzuje, že náš plán je dostatečně ambiciózní. Myslím, že nás tento víkend skvěle povzbudil k další společné práci. Jsem vděčná, že se nám podařilo uskutečnit setkání i mimo schůze staršovstva, na kterých nezbyvá na pořádné diskuse dost času.

Na pravidelných schůzích se věnujeme hlavně praktickým záležitostem. V poslední době jsme ještě řešili vybavení Losova sálu. Už v minulém článku jsem popisovala, že jsme se nakonec, i po diskusi se členy sboru, rozhodli renovovat stávající stoly. Mezitím ale došlo k několika změnám. Podařilo se nám najít firmu, která by stoly opravila za stejné náklady, za které bychom to zvládli my svépomocí. Ta ale při

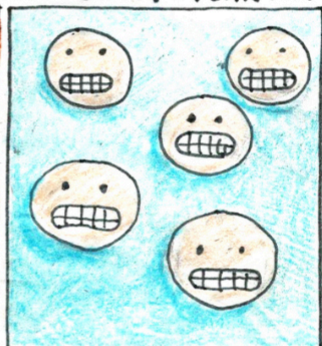
OBRÁZKY ZE STARŠOVSTVA DÍL 5. "SKLUZ"

STARŠOVSTVO SI PO ROCE NAPLÁNOVALO PRACOVNÍ
VIKEND NA JEZÍRKU, KDE SI CHCE ZREKAPITULOVAT,
JAK SE MU DÁRÍ PLNIT SCHVALENÝ STRATEGICKÝ PLÁN

PIŠE: ŽIVOT
KRESLÍ: PETR!

PŘEDSEDOVÉ KOMISI MÁJÍ ZA ÚKOL PŘIPRAVIT PREZENTACE.
TĚŠÍ SE, ŽE SE POCHLUBÍ SPOUSTOU ODVEDENÉ PRÁCE, DOKUD
SI PO DĚLSÍ DOBĚ NEPŘECTOU STRATEGICKÝ PLÁN....

VIKEND NA JEZÍRKU ZAČAL PŘÍJEMNĚ, ALE DŘÍV NEBO POZDĚJI MUSELA PŘÍJIT TA OTÁŽKA...

...REAKCE STARŠOVSTVA

NAŠTĚSTÍ TU KROMĚ PRÁCE BYLY I PŘÍJEMNĚ PŘESTÁVKY. ZAMRZLE JEZÍRKO VYPADALO LÁKAVĚ...

... NEODOLAL ANI BRATR POKLADNÍK...

JAK DOPADL RENTGEN? ... SE (MOŽNĚ) DOZVÍTE PŘÍŠTĚ

opravě prvního stolu zjistila, že je to tak pracné, že nám radši za stejnou cenu vyrobí podle našeho návrhu nové stoly. Tuto nabídku jsme přijali a já doufám, že v příštím článku už vás nebudu muset v záležitosti stolů informovat o dalším zvratu, ale jen o tom, že nové stoly jsou krásné a hotové. Zatím vám mohu s potěšením oznámit, že v Losově sále už od půlky února visí dlouho očekávaný nový závěs.

První měsíce roku jsou pro presbytery zpravidla obdobím, kdy je potřeba připravovat podklady na sborové shromáždění a také napláňovat rozpočet na celý rok. Letos nás čeká obnova dešťové kanalizace kolem sborového domu a instalace retenčních nádrží na dešťovou vodu ve dvoře. Získali jsme na to dotaci ve výši 200 000 Kč z grantového systému ČCE, ale bude potřeba ji z velké části dofinancovat z vlastních zdrojů. Kvůli získané dotaci, ale i havarijnímu stavu nelze tuto opravu moc odkládat. Plánování rozpočtu se tedy tomu snažíme co nejvíce přizpůsobit. Výsledek uvidíte na výročním sborovém shromáždění již v neděli 24. března.

Důležitým tématem nejen pro staršovstvo je i nadále hledání nového faráře nebo farářky. Faráře oslovujeme osobním dopisem psaným na míru danému kandidátovi. Zatím sice dostáváme jen zamítavé odpovědi, ale i tak to vypadá, že formu oslovování jsme zvolili dobře. Čtyři vybrané kandidáty naše nabídka upřímně potěšila a zaujala, ale z pracovních nebo rodinných důvodů se jim v současnosti nehodí měnit působiště. Takže jsme odeslali již pátý dopis a s napětím vyčkáváme, co to tentokrát přinese.

Pokud jsem na něco důležitého zapoměla nebo pokud byste pro nás měli nějaký podnět, určitě se na nás neváhejte obrátit buď osobně, nebo přes e-mail (starsovstvo-posta@blahoslavak.cz nebo mariana.boudova@blahoslavak.cz). Budeme rádi za jakoukoliv zpětnou vazbu na naši práci pro sbor.

Mariana Boudová ■

Tradiční blahoslavácké bruslení, tentokráte v paprscích jara

Vánoční hra v Blahoslavově domě

Setkání zástupců staršovstev sborů Brno I a Brno II

Vpodvečer v úterý 27. února se v presbyterně Blahoslavova domu sešla vedení staršovstev obou sborů. Záměrem bylo popřemýšlet o vzájemné spolupráci, vyměnit si zkušenosti a inspirovat se.

Takže nejprve to nejdůležitější. V neděli 15. září se opět sejdem po bohoslužbách ke společnému grilování a povídání na zahradě Blahoslavova domu. A kdyby přšelo, pak v Losově sále.

Také jsme mluvili o možnostech společného setkávání konfirmandů a dětí od září nebo od začátku roku 2025, kdy očekáváme, že Blahoslávák bude mít jednoho či žádného faráře. Možnosti tu jsou, pro děti v úterý, pro konfirmandy ve čtvrtek odpoledne, budeme se o všem dále vzájemně informovat.

Pak jsme za Brno II třeba předložili strukturu porad staršovstva a zjistili jsme, že ji máme s „jedničkou“ velmi podobnou. U nás však vkládáme všechny podklady a program na sdílený disk na internetu, takže považujeme za výhodu, že není potřeba posílat si nic e-mailem a přemýšlet, která verze je ta poslední. Shodli jsme se, že v obou sborech ještě budeme pracovat na způsobu hodnocení uplynulých akcí ve sboru a na vzájemném poskytování si zpětné vazby.

Od září bychom chtěli ve sborové kanceláři Brno II zaměstnat administrativního pracovníka, který by pomohl našemu prvnímu faráři právě v oblasti administrativy a komunikace. A proto nás zajímalo, co všechno má na starosti bratr Jakub Marek, pastorační pracovník sboru Brno I. Zaujaly nás hlavně trezorky na klíče od sborových prostor, ovládání topení na dálku a samostatnou kapitolou může být i způsob předávání informací jak uvnitř kanceláře, tak navenek členům sboru. No, tohle bude na samostatnou schůzku s konkrétními dotazy.

Při našem hovoru jsme se dotkli několika zajímavých věcí a shodli se, že jednou ročně si připravit takové vzájemné inspirace může být oboustranně velmi přínosné. Tak za rok v únoru!

Eva Kazdová, kurátorka sboru Brno II ■

Stručně z Brna I

Na Boží hod vánoční byl pokřtěn speciální pedagog Michal T. Když je vám dvaasedmdesát, je křest spolehlivý způsob, jak omládnout. Je to nové narození. A po Vánocích do sboru vstoupila Katka P.

14. ledna jsme slavili v Červeném kostele bohoslužby společně se sborem Církve bratrské Královopolské, který se schází v Betlémském kostele. Trochu je vyděsil náš teplotní „komfort“. (Ostatně, plešatý farář po letech vytáhl a na hlavu nasadil farářský byret, aby nenastydl.) 22. ledna byly mládežnické ekumenické bohoslužby „u jezuitů“ a 25. ledna se svatojakubskou farností „u Tomáška“ i s posezením na faře.

Z dvacátého na jednadvacátého ledna přespávaly na faře děti z nábožka a nedělky a podnikly při tom i cestu do jejich nejhlubších hlubin.

Konfirmandi v Třebíči

Mládež nad nejasným ohněm

Sborový program si u nás v rámci katechetického semináře vyzkoušel jeden z mála studentů evangelické teologie Tomáš Pikous a mimo jiné nás poučil o historii Svítáku, o kterém psal bakalářskou práci.

Na únorovém konfivikendu v Třebíči jsme zjišťovali, jaká sprostá slova umí Magda (a od koho), Zuzi, Ben ad., jezdili po zábradlí, probrali židovské kořeny křesťanské víry, stavební slohy a to, jaké to bude v nebi. V Horních Vilémovicích nám zazpíval sám Filip Boháč!

29. února po několikaleté přestávce vařila skupina kolem Pavla Janečka guláš pro lidi bez domova. Potřebných a hladových také po obyčejném lidském zájmu je v Brně hodně.

Díky iniciativě jedné účastnic loňských alf a letošních bet máme na faře při kávě cedulky s nápisem Chci si povídat, ke které si může sednout ten, kdo je třeba ve sboru nový a ještě nevplul do žádného kroužku či bubliny a rád by se seznámil.

Mládež byla na romantickém pobytu v Prosetíně a při výletu nad Olešnicí se seznámila s místními hasiči, protože objevila u lesa rozdělaný oheň. Řeč ovšem byla také o biblických kořenech prevence syndromu vyhoření. ■

Hej bando, jdeme na Plesem!

Už celý prosinec s naší partou řešíme, kdo všechno půjde na Plesem. A společně přesvědčujeme Honzu, že na Plesem opravdu jít musí, a že když nedá zkoušku napoprvé, tak se přece musí odreagovat, aby na ty další dva pokusy byl jaksepatří odpočatý.

Plesem (a evangelické akce obecně) pro nás mají speciální význam. Honza, Jonáš i já jsme vůdci skautských oddílů a máme každý měsíc za něco zodpovědnost, a proto je Vašek vděčný za každé volno, Dan si rád odpočine od studování historických pramenů a Bohdan potřebuje taky kvalitní relax mezi všemi těmi uměleckými projekty. A právě akce, jako je Plesem, kde se mísí dobrá zábava, společnost a pivo, tohle a mnohem víc nabízí.

Naše bandička začíná už hodinu před zahájením ve vedlejší hospůdce, abychom se vzájemně aktualizovali v našich životních trampotách. Potom si to už štrádujeme na ples. Hned po vstupu Jonášovi začíná vítací kolečko, Vašek se ujímá foťáku, mě odvádí SOMáci, aby mi vysvětlili roli, ke které jsem se upsal, Bohdan se ujímá prodeje lístků na tombolu a Honza s Danem společně vplouvají do prostor lužáneckého centra.

Všude plno lidí, známých i neznámých, mladších i starších. Plesem je nasyceno skvělou atmosférou a dobrou náladou. Člověk potká spoustu známých, se kterými se musí aspoň pozdravit. Některé z nich jsem neviděl i pár let. Ke všem mě pojí nějaká vzpomínka, nějaký společný zážitek ze sjezdů, školek, Lesem i minulého Plesem. Za barem stojí známé firmy Tomík a Ondra – další zážitky, další vzpomínky a já si hned беру jedno točený.

Na akci, jako je tahle, se člověk nemůže nudit. V jednu chvíli tančí, pak kláboší s Luckou ve frontě na pivo, najednou ho odvádí přátelé do fotokoutku, po cestě koupí lístky do tomboly, a než se naděje, musí zpátky do fronty na pivo. A i kdyby se náhodou nudil, tak SOMáci jsou takoví blázni, že kromě zařízení akce jako takové vymyslí ještě swingovou dílnu a hru s hledáním Gatsbyho. Já tyhle výmysly bohužel

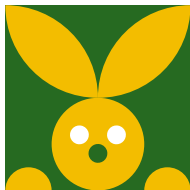

Bandička ve fotokoutku na Plesem

zhodnotit nemůžu, protože naše banda si opravdu nemůže odpuštit vtípky ve fotokoutku a už během šprýmaření tuším Sama, kterak mi po Plesem píše, proč dobrých čtyřicet procent všech fotek zase tvoří naše skvělé vtipy.

Plesem je opravdu fajn akce, a tu si opravdu nemůžu nechat ujít. Není žádným tajemstvím, že mě na ní určitě uvidíte i napřesrok a pravděpodobně i s pivem v ruce.

David Němec ■

Mixolydický modus v krvi

Trošku tajnosnubný titulěk. Ale ti zasvěcení již vědí – onen modus má v krvi Ladislav Moravetz, celocírkevní kantor. Pozvali jsme ho do Blahoslavova domu na poslední únorový víkend, aby s místními i hostujícími zpěváky připravil hudební bohoslužby.

V sobotu přišlo na čtyřhodinový intenzivní nácvik něco málo přes třicet zpěváků i zpěváček. Rádi jsme mezi sebou uvítali sestry od baptistů a přátele z dalších brněnských sborů. Hutný a velmi soustředěný nácvik byl pro některé možná naprostou nezvyklostí, jiným zase svižné tempo a povznesení se nad intonačními mikroproblémy velmi vyhovovalo. K bohoslužbám jsme díky tomu mohli připravit hudebně i liturgicky barvitý repertoár. V první řadě to byly první tři části Podkarpatské mše, tedy Kyrie, Gloria a Credo, pro niž její autor, Ladislav Moravetz, zvolil jako příznačný melodický pohyb právě onen mixolydický, lidový modus (nedělám teď machra, Laďa nám to všem vysvětlil a odborně pojmenoval, já jen parafrázuji), který uchem rozezná i laik, a to tehdy, když pocítí zvláštnost v melodii, která se vymyká všemu, co zná z dur-mollových písní. Musím dodat, že i kovaného evangelíka takové hudební ozvláštnění bohoslužeb dokáže potěšit. Možná v trochu podobném duchu byla píseň Zástupové Boží, jež k nám díky překladu Jaromíra Plíška přišla do nového Evangelického zpěvníku až z Maďarska.

Jiný hudební svět se nám ukázal v renesanční polyfonii písně Kriste, Synu jediný, jiný zase v Rejchrtově responsoriálním žalmu Království tvé jest království všech věků. A protože jsme si o víkendu připomínali výročí začátku války na Ukrajině, zařadil Ladislav Moravetz na přání Honzy Pikny do bohoslužebného programu nově otextovanou píseň estonského skladatele Peepa Sarapika Kéž pravda a láska zvítězí. Nová slova byla naprosto konkrétní, pronášeli jsme jimi modlitbu za zemi souženou válkou – souznění hudby i textu bylo naprosto extatické.

Možná se zdálo být nemožné přinést po něčem takovém definitivní vrchol, který by pak efektně zakončil celé bohoslužby. V sobotním

Sobotní hudební dílna s Ladislavem Moravetzem

podvečeru se nakonec rozhodlo, že na závěr bohoslužeb – místo očekávaného varhanního postludia – přimějeme shromáždění ke zpěvu čtyřhlasého kánonu na melodický motiv žalmu Vzdejme Pánu slávu čest (a jak Laďa poznamenal, aby si evangelíci zazpívali i jiný kánon než Čeho třeba).

Jak jsme v sobotu nacvičili, tak jsme v neděli provedli. Ladislav Moravetz pak po bohoslužbách ještě mluvil o zpěvníku, o zákulisí jeho vzniku, o příjemném napětí mezi členy zpěvníkové komise, o responsoriálních žalmech i o jedné nejmenované populární evangelické písni, kterou prý nikdo z komise nemá rád, a přece byla do nového zpěvníku zařazena.

A k závěru ještě nutno dodat – měli jsme se dobře nejen díky hudbě, ale taky díky Liborově exkluzivnímu ukázkově taženému guláši, kterým jsme mohli ukojit tak příznačný muzikantský hlad po sobotní zkoušce.

Jsem velmi vděčná za společenství, které jsme při tom všem utvořili, i za bohoslužby, na nichž jsme se mohli v takové míře podílet.

Lenka Dobrovolná ■

PubQuiz pro Ovečku

Ve čtvrtek 29. února se na Zelené faře v Brně uskutečnil první ročník zábavného večera s kvízem. Na 18. hodinu dorazilo přes padesát soutěžících – členů brněnských sborů ČCE, zaměstnanců Diakonie a zejména klientů Ovečky – Chráněného bydlení brněnského střediska Diakonie ČCE.

Rozdělili jsme se do deseti týmů po zhruba šesti lidech. Klienti Ovečky pak vždy posílili některý z týmů. Věkově od mládeže až po kavárničku. S Ondrou Mackem, Ivou Květonovou a Katkou Starou jsme připravili několik tematických okruhů kvízových otázek – Diakonie, Brno, oko, víno, loga a filmy. Usilovné přemýšlení bylo prokládáno zpíváním písniček ze Svítáku, představením Diakonie i jejích klientů a dobrotami, které napekla a nachystala křesťanská služba.

Týmy na medailových pozicích vyhrály výborné mošty. Pro Ovečku se nejen na startovním vybralo kolem 5000 Kč. Strávili jsme více než dvě hodiny spolu, ve výborné atmosféře a věřím, že i v Boží přítomnosti. A mám radost, že jsme mohli být s Ovečkou.

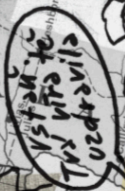
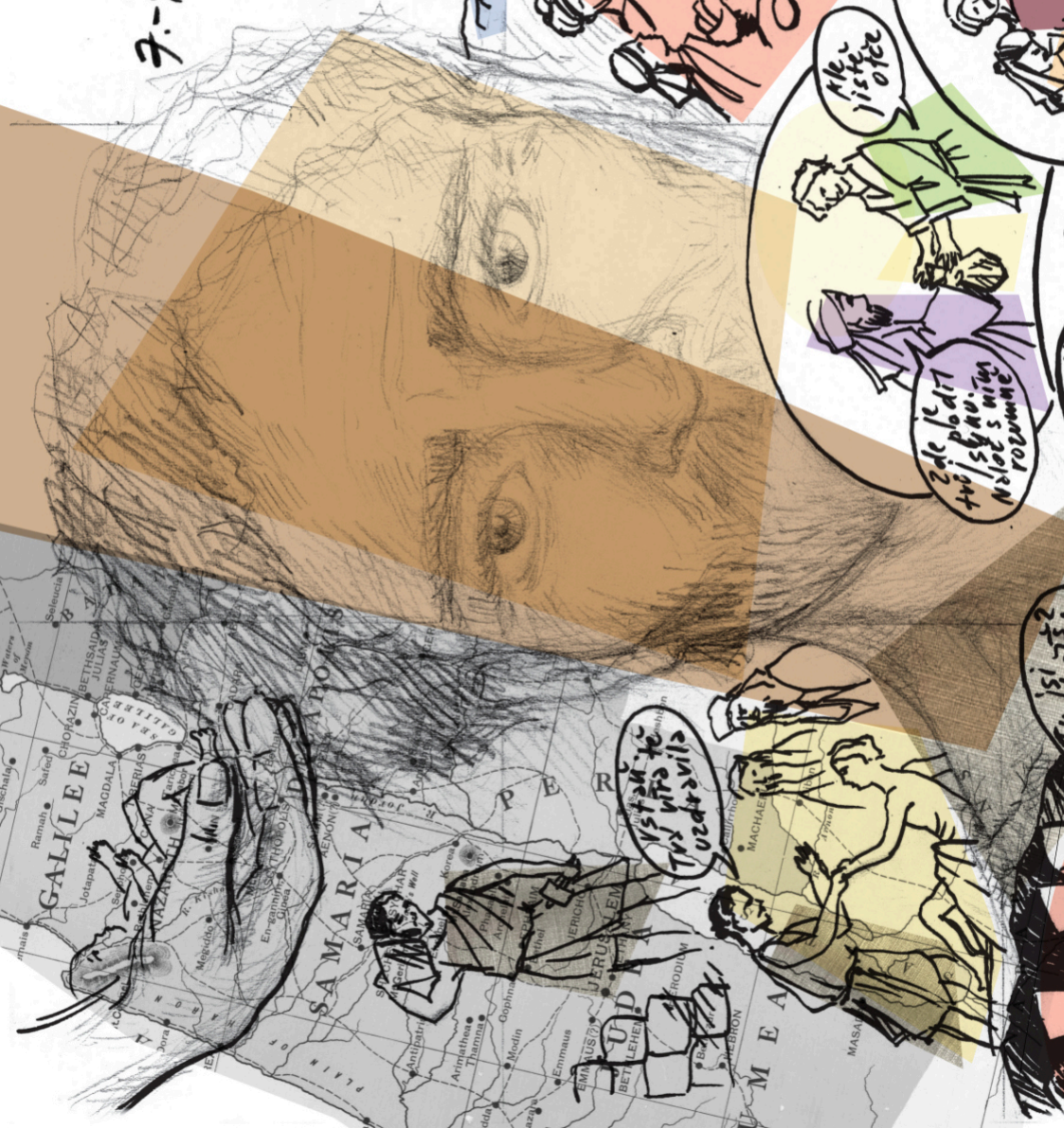
Díky všem, kdo se na realizaci podíleli, a všem, kdo přišli. A doufám, že toto fajn setkání zopakujeme zase za rok. **Jakub Ventruba ■**

Soutěžní atmosféra na Zelené faře

JEZŤS

7-4. p. 6. 1. - 30. 6. 1.

Dobře prostřený stůl

Na předbělohorské umění evangelické církve po roce 1781 nenavázaly, ostatně ani nemohly. Pastoři přinášeli zvyky i materiály ze zemí svého původu (Horních a Dolních Uher) a následně byly stoly Páně a kazatelny zdobeny podle lokálních obyčejů a finančních možností krajkovými, vyšívanými či tkanými ubrusy (zpravidla černými či bílými), na kterých dominoval symbol české reformace kalich. Kříž si po protireformaci hledal do českého protestantského prostoru cestu náročně a dlouho. A možná někde pořád hledá.

Partnerské kontakty s německými a holandskými sbory přibližně v osmdesátých letech „způsobily“, že se do českých a moravských evangelických kostelů a modliteben začaly dostávat jako dary antependia (z latinského ante – před, pedere – viset; přehozy oltářů, stolů Páně, kazatelen či křtitelnic) v liturgických barvách. V českobratrských agendách z osmdesátých let se o barvách v sakrálním prostoru sice nepíše, ale přesto přinesly podněty k hlubšímu vnímání církevního roku i kostelového prostoru.

Svatý prostor

Evangelista opírající se o starozákonní autoritu vkládá do úst Štěpánovi věty: „Nejvyšší nepřebývá v chrámech, vystavených lidskýma rukama... Jaký chrám mi můžete vystavět, praví Hospodin, a je vůbec místo, kde bych mohl spočinout? Což to všechno nestvořila má ruka?“ (Sk 7,48–50) A apoštol vybízí: „Buďte živými kameny, z nichž se staví duchovní dům.“ (1Pt 2,5)

Martin Luther 5. října 1544 při svěcení prvního evangelického kostela, totiž zámecké kaple v Torgau, vyslovil, že kostel je všude tam, kde „sám náš milý Pán Ježíš s námi skrze své slovo mluví a my mu odpovídáme skrze modlitbu a chválu“.

Mohou se tedy evangelické bohoslužby konat kdekoli? Přiznávám, že si pamatuji lépe okna v mariánskolázeňském kostele, tvar kazatelny u Klimenta nebo Salvatora mundi obklopeného anděly na salvátorské

klenbě či schody do tamní věže, kde jsme měli nedělní, než jakékoliv kázání, které jsem tam slyšel. Není podle mě tedy zas až tak jedno, kde se bohoslužby konají. (Tím nepopírám, že jsem možná ty nejsilnější působící bohoslužby zažil na loukách.) A rovněž záleží také na tom, jaký vztah k prostoru bohoslužby máme.

Od Ježíšova širého nebe, nádvoří jeruzalémského chrámu, synagogy, domů prvních křesťanů, přes světské baziliky či christianizované pohanské chrámy až po vlastní vznešené kostely a modlitebny ušli křesťané dlouhou cestu. A možná se brzy zas vrátí do hospod a obývacích pokojů.

Svatost/posvátnost je spíše „vztahový děj“ a nestává se podstatou žádného neživého prostoru. Prostor charakterizuje to, co v něm lidé dělají a jak se k němu vztahují, s čím do něj přicházejí.

Některé prostory vztah k Bohu však možná vyjadřují více než jiné a snad je i v některých prostorech snazší se tomuto vztahu otevřít. Kostely také již samy o sobě dokládají (nějaké) působení Božího slova. S někým pohnulo tak, že investoval peníze a čas do stavby...

Ale jsou dnes kostely pořád místy, kde se utváří zbožnost? Bůh není jen slovem, ale také osobou a Duchem naplňujícím prostor. „Nemohu tam vejít, spadlo by to na mě.“ Slyšel jsem tuto větu nesčetněkrát

Proces výroby antependií pro Červený kostel

Další ukázka z dílny Markéty Hamplové

setkání s Bohem; místa porozumění minulosti; místa, která pomáhají uchopit současnost, napomoci tvorbě identity; místa životních modelů; i místa otevírání se dobré (Boží) budoucnosti. A neměly by tuto svou možnost podceňovat.

Wilhelm Löhe

Luterský farář Wilhelm Löhe (1808–1872) byl u nás kdysi známý díky několika modlitebním knihám (pro děti; manželský stav; ruční knížka pro evangelické křesťany), které do češtiny převedl Daniel Bohumil Molnár. Také to byl jeden z otců moderní diakonie. Zařízení, u jehož zrodu v Neuendettelsau stál, funguje dodnes. Byl však také zakladatelem evangelické paramentiky!

a měla vždy velmi odlišné vnitřní odůvodnění. Výzkumy potvrzují rozdílné vnímání prostoru kostela teology, členy sboru a odcírkevňenými. Pro jedny jde o shromaždiště věřící komunity, pro jiné o prostor osobní zbožnosti a pro další právě o svatý prostor. Německý teolog Manfred Josuttis (1936–2018) mluvil o prostorech silového působení Svatého, s tím, že ve všech náboženstvích lze najít prostory určené k setkáním s božstvem.

Církve mohou nabízet společnosti, světu místa

Ve středověku bylo latinské slovo paramentum (někdy parare) označením pro majetek kostela, který byl nutný pro provozování kultu. Latinské parare znamená připravovat. A Löhe usiloval o paramentiku jako o samostatnou disciplínu praktické teologie, vedle liturgiky, stejně důležitou jako hymnologie.

V jeho přemýšlení se sešly dva impulsy.

Zprvé vytýkal evangelickým církvím nedostatek formy, který pak ničí obsah. Jeho motivem bylo, aby luterská církev byla důstojná a rozpoznatelná. Zdůrazňoval, že prostor, aby se v něm mohla odehrávat bohoslužba, je třeba připravit. Církev žije také v těle, proto vnější podmínky pro průběh bohoslužby nejsou nepodstatné. Příprava kostela pro Löheho nebylo izolované a zbytné dění, ale bylo součástí již toho bohoslužebného. Bohoslužby prožíváme i tělesně. Příprava bohoslužeb je víc než jen vnější věcí. Má naladit tělo i duši. Pro setkání s Bohem je základem úcta a úžas a ty by měly naplňovat i prostory, ve kterých se děje. To, co můžeme dostat v kostele, je to nejlepší, co můžeme dostat v tomto životě, a tak bychom k tomu měli přistupovat.

Löhe se opíral o tři biblické texty. Emauzští učedníci (L 24,13–35) prožili u stolu. Aby byly svátosti pochopeny, musí být rozpoznatelné, že se o svátosti jedná. Když nepochopíme, co je oltář, nerozpoznáme podle něj ani svátost. Ježíšova přítomnost má rozměr haptický i optický. Pro ty dva byly zkušenost vidění a pohled na ruce, které lámaly chléb, důležité. Nešlo jen o slova, ale samozřejmě ani ne o pouhé dívání se, ale o dívání se na gesta spojená s nasloucháním. Žena s krvetokem (Mk 5,24–34) se dotkla Ježíšova roucha. Textil se stal médiem očekávané pomoci. A žena s drahocennou masťou (J 12,3–8) obdarovala Ježíše, který se obdarovat nechal, zatímco Jidášovi to přišlo jako zbytečné mrhání penězi!

Zadruhé měl Löhe pocít, že svaté umění a jeho vytváření je možnost pro rozvíjení ženské spirituality. Měl představu, že muž bude zvěstovat a konat kněžskou službu a žena bude zdobit oltář, což chápal jako samaritánské konání, které je tomu kněžskému rovnocenné. Pro něj to bylo vytváření (německy bereiten, latinsky parare), nikoli nachystávání (německy vorbereiten). Umělecké připravování měl za

podobně hodnotné jako to teologické. Diakonky v jeho konceptu pečovaly o nemocné a chudé, vychovávaly děti a mládež, ale dbaly i o dům Boží a provoňovaly jej k úctě Boží nardem. Součástí jejich vzdělání bylo také umění poučeně oblékat kazatelnu, oltář a křtitelnicu. Evangelický teolog dokonce tvrdil, že si protestantské ženy mají vzít příklad z těch katolických.

Materialita a tělesnost bohoslužeb

Jak zřejmo, v lecčem je Löheho koncept překonaný, v lecčem mu však například estetická recepce bohoslužeb rozvíjená na konci 20. století dala za pravdu, i když třeba otázka, zda je umění v sakrálním prostoru autonomní nebo funkční, beze zbytku vyřešena není a asi nebude. Podle Formule svornosti (X.) jsou věci, jako ubrusy na stole Páně, jistě adiaforou. Jednota bratrská je měla za věc služebnou. Přesto je několik skutečností, které je dobré vzít vážně.

Kostel vzbuzuje očekávání. Budova je náповěda účelu, budovy vyjadřují nějaké naše potřeby: potřebujeme nemocnice, benzínky, obchodáky. Potřebujeme kostely? Uvědomujeme si tuto potřebu? Reagueme na ni odpovídajícím způsobem?

Prostor bohoslužeb by měl naznačovat naše očekávání i vděk za to, že nám Pán Bůh přišel sebou posloužit.

Bohoslužby prožíváme i tělesně. A není jedno, kde se konají a jak tento prostor působí. Respektive že je nutno věnovat pozornost jeho přípravě. A že už chystání se na bohoslužby je jejich součástí. Příprava sama je hodnotnou službou. Ostatně bez ní by nebylo co konat. Naše konání kolem bohoslužeb a před nimi je tedy dobré promýšlet.

Boží slovo k nám nepřichází jen tak, ale pomocí médií (a slovo není tím jediným).

Je dobré si uvědomovat i to, že přicházíme do jiného prostoru (byť je to táborová louka), prostoru, kde se, doufáme, bude potkávat nebe se zemí.

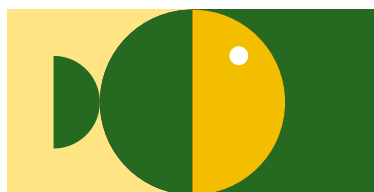
Jsou bohoslužby pro nás samoobslužný bar, levná restaurace, nebo setkání rodiny u svátečního stolu, který patřičně zdobíme? Sama antependia mají mimo jiné katechetický rozměr. Upamatovávají nás totiž

na období církevního roku. Bílá je barvou světla, a proto i barvou Ježíše Krista, barvou zmrtvýchvstání. Používá se v období Vánoc a Velikonoc, na Neděli svaté Trojice a na Neděli věčnosti (připomínka zemřelých). Červená symbolizuje Ducha svatého, je barvou lásky a ohně, ale také krve (svátek svatého Štěpána, výročí sboru, Letnice, Den mistra Jana Husa a Den reformace). Fialová je barvou pokání a barvou období přípravy. Mísí se v ní totiž modrá (barva nebe – Boží oblasti) s červenou (barva těla – člověka), zdobí advent, postní čas až do Velkého pátku. Zelená je barvou růstu a zrání (ve víře), barvou naší chuti dát něčemu v nás (Božímu království) vzrůst. Zelená je na stole Páně před začátkem půstu a o nedělích po Trojici.

Nachystaný stůl Páně ukazuje, že zde je jiný prostor, v něčem odlišný od těch našich pracovních, domácích.

Ozdobený stůl Páně odkazuje na vzácné dary, které se nám kolem něj a na něm budou nabízet. (I kdyby to bylo „jen“ čtení Bible, nikoli večeře Páně.) Stejně jako domácí sváteční stůl je to stůl, který nás spojuje i propojuje, viditelné, neviditelné. Ježíšovu drahou oběť na něm nebudeme opakovat, ale budeme si ji u něho uvědomovat a jistě se s ním u tohoto stolu budeme setkávat. Proto by měl být pro vzácného hosta dobře prostřen.

Ondřej Macek ■

Žena s vášní pro koně

Vzpomínka na sestru Noemi Zakopalovou

Sestra Noemi Zakopalová rozená Pokorná se narodila 19. února 1930 v Brně jako druhá dcera Benjamina a Emilie Pokorných a jedna z nejmladších vnuček faráře Václava Pokorného. Od malička se pohybovala

Noemi Zakopalová

trenérka jízdy na koni. Příbuzní často vzpomínali na její projížďky na koni na Olešnicku, kde byl její tatínek v té době správcem státního statku.

Po ukončení studia se po celou svou profesní dráhu věnovala veterinární mikrobiologii a hygieně se zaměřením na potravinářství. Nastoupila nejprve do veterinárního ústavu v Opavě a v Ostravě, pak již na brněnských pracovištích. Nejdéle, až do odchodu do důchodu, pracovala ve veterinárním ústavu na Palackého ulici v Králově Poli.

v evangelickém prostředí – ať už Blahoslavova domu nebo kostela a fary na Pellicově ulici, kde se často scházela početná rodina Pokorných a další členové sboru. Cestu jí usnadňovala její starší sestra Libuše, která se vždy dokázala dobře začlenit do společenství svých vrstevníků. Tato všechna obdarování provázela sestru Noemi na cestě k víře.

Po ukončení gymnázia se rozhodla ke studiu veterinárního lékařství. Asi ji k tomu vedl také zájem o jezdecký sport. Během studia byla aktivní jako členka jezdeckého oddílu veterinární fakulty, krátký čas působila i jako

V roce 1956 se provdala za svého kolegu, veterináře Josefa Zakopala, asistenta a později profesora Veterinární univerzity v Brně a odborníka na choroby koní. V roce 1958 se jim narodil syn Petr. Vztah mezi manželi nebyl vždy jednoduchý, po určité období se musela o syna a domácnost starat sama. Navíc to bylo v nelehké době 70. i 80. let plné kompromisů. Měla však smysl pro spravedlnost, nesnášela manipulaci a dokázala se i v této nepříjemné době zastat někoho, s kým se zacházelo „nefér“. Vždy se také důsledně snažila přivádět svého syna do evangelického prostředí a poskytovala mu dobré podmínky pro studium. Měla i velké pochopení pro jeho koníčky.

Po odchodu do důchodu v šedesáti letech si k sobě znovu našli cestu se svým manželem a spolu se velice rádi starali o vnoučata Dagmar a Petra. Ani po smrti manžela se neuzavřela a neztratila chuť do života. Později také pomáhala své sestře Libuši, kterou každodenně navštěvovala.

Sestra Noemi Zakopalová ráda cestovala, měla smysl pro dobrodružství i pro pěkné věci. Vždy si všímala, jak kdo chodí upravený, a dokázala to ocenit. Přes různé životní překážky jí pomáhal se přenést dar víry i nezdolné energie. Díky ní dovedla své blízké občas pěkně postavit „do latě“, ale stejně tak dokázala ještě v 85 letech vyrazit na náročnou vycházku po hřebenech Jeseníků nebo třeba sama přestěhovat skříň z patra do přízemí svého rodinného domku. Při tom všem vždy myslela zejména na druhé a své vlastní problémy upozadovala, aby jimi nezatěžovala své blízké. Až do posledních let byla velice společenská, účastnila se pravidelně bohoslužeb, navštěvovala odborné semináře na veterinární univerzitě a udržovala kontakty s bývalými kolegy i spolužačkami z mládí. Nejen při těchto příležitostech byla známá jako velkorysá hostitelka.

Sestra Noemi měla jasný hlas a ráda zpívala z evangelického zpěvníku.

Petr Zakopal ■

Chápu barokní agitku

Více než rok se Iva Tůmová ze sboru Brno I a Jitka Jirásková z Brna II potkávají na stránkách Setkávání. Iva kreslí plakátek pro děti na motivy článků Ondřeje Macka, Jitka dává celému časopisu grafickou podobu. Nicméně až letošního února se obě výtvarnice setkaly naživo. U Jiráskových doma a s Jitčinými dětmi.

Samozřejmě jsme nestihly probrat vše: třeba to, že Iva kreslí ve spolupráci s farářem Ondřejem Mackem a Ivou Květonovou materiály o Červeném a Betlémském kostele a osobnostech s nimi spjatými, nebo že Jitka ve svém sboru působí jako koordinátorka Dvojky, dětské skupiny, jež funguje na bázi školky, nebo navrhla a zajistila úpravy místnosti pro malou nedělníku.

Jaká je vaše nejranější vzpomínka na výtvarné umění?

Jitka: Mí prarodiče měli vztah k umění, dědeček rád kreslil třeba koně. Pamatuji si, jak o prázdninách u oběda u nich koukám na stěnu plnou obrazů. Byly z dědova i z babiččina rodinného dědictví.

Iva: U mě asi taky tak. Na faře na Pellicově, kde jsem trávila dětství, byly vyvěšeny různé krajinky. A kreslil dědeček z tátovy strany i táta. Dědeček měl množství tlustých kreslených deníků z cest. Místo fotografování se posadil a kreslil. Používal tužky, pastelky, pastely... Známé výtvarníky jsem pak poznávala až daleko později, až jsem začala studovat.

Jitka: Taky si vybavuji ilustrace v dětských knížkách. Líbil se mi třeba Trnka. Ráda ty knížky ukazují a čtu dceři Toniče, ale vůbec netuším, jak je vnímá.

Iva: Trnka myslím není pro děti moc líbivý. Jeho obrázky jsou tajemné, smutné, na první pohled ne moc stravitelné.

Jitka: Mám taky ráda staré dětské knížky ještě z doby předrepublikové. Teda – ten obsah je šilenej, ale myslím ty ilustrace, například Marii Fischerovou-Kvěchovou. Mám je snad někde v knihovně ještě po babičce. Naopak se mi dřív moc nelíbila Helena Zmatlíková. Ty ji máš, Ivo, ráda?

Iva: Jo, docela jo. Mám ji spojenou se spoustou oblíbených dětských knížek. Mám třeba staré vydání Děti z Bullerbynu s jejími dvoubarevnými obrázky – kontura černá plus jedna barva uvnitř.

Něco podobného užíváš i v Setkávání na svých plakátcích.

Iva: Vlastně ano.

Máte rády zadání typu: výtvarně znázorni skladbu, emoci, vůni?

Iva: Tím jsem prošla v různých výtvarkách.

Jitka: Na vysoké rozhodně ne, to je taková středoškolská úchylárna.

Nejste pro abstrakci?

Iva: Nemám na to vlohy. Abstrakci jsem schopna vyhledávat v designu, hmotě, v látkách.

Jitka: Mně se líbí abstraktní umění, sama bych ale abstrakce nebyla schopná; když si sama kreslím, jdu po konkrétních motivech. Konkrétní umění nese přece taky emoce, ne jen to abstraktní.

Iva: Je ale obdivuhodné, když se umělec svou tvorbou propracuje ke zkratce. Je za ní filozofie cesty, obsah, který prostě nelze přeskočit, ošdit.

Co je náplní vaší civilní práce?

Iva: Mou současnou profesí není kreslení. Na střední škole jsem studovala oděvní návrhářství, na vysoké pak angličtinu a výtvarnou výchovu. Učila jsem angličtinu, pracovala jsem v Moravské galerii, pak dlouho v marketingu. Grafiku jsem dělala průběžně pořád, často i v práci. Měla jsem příležitost dělat taky kostýmy.

Jitka: Umělecká škola byla jednou z mých záložních škol, ale střední jsem nakonec strávila na gymnáziu. Ve třetí třídě jsem se na pobytu

Jitka Jirásková

Iva Tůmová

v zahraničí, když jsem měla trochu více času, rozhodla, že bych dál chtěla studovat něco tvůrčího. Dobrý kompromis mezi mou představou a představami rodičů bylo studium průmyslového designu na strojírenské škole. Po ní jsem tři měsíce pracovala v Lachemě. Navrhovala jsem obaly na testovací sady zkumavek a překreslovala jsem a graficky sjednocovala jejich varovné ikonky do elektronické podoby. Spíš než po Lachemě jsem toužila po tom, abych si co nejdřív po škole našla práci, a rodičům tak dokázala, že se i v takovém oboru lze uplatnit. Pak ale vypsal inzerát na pozici v nakladatelství Host. A vzali mě! Dělal jsem knížky a reklamy na knížky (například *Fotbaláci*; pozn. red.). A pak jsem šla na mateřskou. Jsem na ní ráda, ale mám pocit, že začínám profesně trochu zaostávat.

Iva: Já jsem to na mateřské tak nevnímala, angličtina se sama o sobě nezapomíná. Akorát jsem po mateřské musela dvakrát hledat novou práci, první firma zkrachovala, v druhé po roce zrušili mé oddělení.

Teď pracuji na Masarykově univerzitě jako referentka pro zahraniční studenty v doktorském programu.

Co vám v brněnském veřejném prostoru z estetického či grafického hlediska nejvíce vadí?

Iva: Mám to naopak: spíš mě velmi potěší něco pěkného, nemám ve zvyku se nad něčím rozčilovat. Hodně se mi třeba líbí nová propagace Národního divadla Brno.

Jitka: Ano, a vůbec nová brněnská grafika, suvenýry, nové infocentrum pod drakem.

Iva: Kvalita brněnského prostoru se hodně zlepšuje.

Jitka: Ale moc dobré mi nepřipadá to, jak dopravní podnik oblepuje své designově dobře zvládnuté automaty na jízdenky mapami. Jejich grafika není jednotná a kvalita je velmi pochybná.

Iva: To se často stává – oblepí se něco, co perfektně funguje ve své čisté podobě.

Stačí se podívat na Blahoslavák – krásný bytový dům s decentním nápisem a vedle toho výlohy a reklamní bannery.

Jitka: V Blahoslaváku probíhají různé rekonstrukce, zlepšujeme interiéry, takže prozatím není síla řešit fasádu.

Jak má podle vás vypadat liturgický prostor, abyste se v něm cítily dobře a mohly promýšlet kázání, svou víru?

Iva: Líbí se mi čistota prostoru. Mám ráda Betlémský kostel, snad proto, že ho mám spojený s dětstvím.

Jitka: Betlémský kostel je krásný, prostě evangelický kostel. Je tam sice žlutá barva, kterou nemám ráda, ale tam se mi líbí. Měli jsme tam i svatbu.

Iva: Je nejlepší, útulnej, milej.

Jitka: Blahoslavák to má jiné, nebyl koncipovaný jako kostel, jako prostor pro pravidelné bohoslužby. Pak se v něm ale sloužily, za války, a po ní pak vznikl náš sbor. A pak tam někdo nechal udělat ty oranžové

SETKÁNÍ

panely... Architektura je hezká, ale ta oranžovo-modrá kombinace mi vadila už jako dítěti. A na stropě jsem vždycky analyzovala, jak je možné, že ty odstíny modré k sobě vůbec neladí, jako by nebyly z jednoho vzorníkového papírku. A teď, když nejdu do nedělníky a zůstanu na kázání, přemyslím zase nad novou bílou výmalbou po bocích na galerii, která nejde až ke stropu.

Iva: Tak se většinou překryje havarijní místo, i třeba v Betlémském kostele, ale kompletní výmalba bývá problém. Je drahá – takže jsem si jistá, že Červeňák například určitě nepůjde do růžova. Červeňák je taky hezký prostor, líbí se mi, že vevnitř vypadá větší než z venku.

Ale pro praktické fungování sboru je dobře vymyšlený třeba právě Blahoslavák.

A který jiný kostel oblubujete?

Iva: Jakuba! V Brně je nejlepší, světlý, bílý, moderní prostor. Působí jinak než kostely ostatní. Moc se těším na to, jak dopadne jeho rekonstrukce. Pak třeba jezdíme do Javorníku nad Veličkou – tam mají hezkou toleranční modlitebnu. V oknech vitráže, podél interiéru výmalbu podle hornácké výšivky. Prý se kvůli tomu tenkrát dost pohádali, že už to není dost puristické.

Jitka: V tomhle závidím katolíkům. Kdybych chodila k nim, pořád bych se dívala kolem sebe... Naprosto chápu barokní agitku. Sice nerozumíš latině, ale v tom interiéru vydržíš tu hodinu a půl sedět.

Iva: Pokud to není temné a pocitově to na tebe nepadá. Mám ráda staré prostory a v nich i moderní citlivé úpravy. S moderními kostely nemám úplně osobní zkušenost, ale líbí se mi. Třeba klášter Nový Dvůr je v tomto ohledu vyhlášený.

Evangelíci, když už zdobí, pak sahají po citátech z Bible.

Iva: To je hezké. V Betlémském kostele jsou nad tabulkami na čísla písní v obloučku nápisy Oslavujte Hospodina a Zpívejte Hospodinu. To se mi líbí.

Jitka: V Husovicích mají barevné nápisy. V Blahoslaváku žádné nejsou.

Dneska by bylo těžké prosadit nový nápis. Než by to prošlo přes různá demokratická hlasování...

Iva: To určitě, to by nešlo.

Mám dojem, ale nevím, jestli správný, že z evangelických kostelů mizí pokojové květiny...

Jitka: Myslím si, že kdyby do kostela někdo donesl monsteru, jako se nosí spousta jiných věcí, a poctivě by ji zalíval, bude tam určitě věky.

Iva: Nejsm moc pro kytky.

Máte po grafické stránce rády naše zpěvníky Bud' tobě sláva, Svítá, starý a nový Evangelický zpěvník?

Iva: Dětský zpěvník se mi líbí, mám ho spojený s dobou jeho intenzivního užívání.

A ty kresby?

Iva: Ty mi jako děcku přišly zvláštní. Nejsou líbivé, ale mám je už pevně spojené s těmi písněmi. K Svítáku naopak moc vřelý vztah nemám. U nového zpěvníku mi přijde trochu nepraktický jeho větší formát a chybí mi tam názvy písní. Ale všechny naše zpěvníky jsou pěkné, funkční, plní, co mají.

Jitka: BTS se mi jako děcku moc nelíbilo, postavy na kresbách jsou příliš robustní. I ty Šormovy ve Svítá jsou podobné. Ale je to zřejmě takový evangelický styl, mít třeba jen jedno oko.

Iva: Člověk má málem strach nakreslit postavu nějak jinak.

U obrázku dětského sborečku v BTS jsem se podívovala nad tou holčičkou, která má jako jediná otevřené oči, a všichni ostatní spí...

Jitka: Evangelické zpěvníky jsou zpracovány ale jinak velmi kvalitně, nenašla jsem žádnou typografickou chybu, při jejich tlušťce mě to až překvapuje. Lidi, kteří na tom pracovali, odvedli svou práci dobře.

Ivo, jak dlouho je v tvém životě Setkávání?

Iva: První Setkávání vyšlo v lednu 1999.

SETKÁNÍ

To je už čtvrt století!

Iva: No jo, to je hrůza. Začínalo se, hned když přišel Jirka Gruber do Brna. Vymýšleli jsme titulku a jak do ní zapracovat různá, proměnlivá témata. Jedno vždycky provázelo celý rok: třeba fauna a flóra v Bibli, dva roky byly evangelické kostely v našem seniorátu, ženy v Bibli, proci, ovoce v Bibli...

Jitka: To muselo být super!

Iva: Ovoce Ducha svatého.

To je hodně abstraktní zadání.

Iva: Přečetla jsem si text nebo úvahu, pokud se dodala včas, a pak jsem v ní hledala nosné momenty. Nebo jsem si přečetla odpovídající příběh v Bibli a snažila jsem se vydedukovat, jak by postava, která je tématem čísla, mohla vypadat.

V současném Setkávání dostaneš text od Ondřeje Macka. A?

Iva: Přečtu si ho, dohledám si další potřebné informace, zdroje a pak se na to snažím dívat nezávisle, nezaujatě.

A ráda do své koláže vkládáš látky.

Iva: To je deformace. Pořád mám ten textil ráda, jeho strukturu, vzory, to je moje hračka.

Jitko, co ty a Setkávání?

Jitka: Ty to moc dobře víš. Pomáhám se sazbou a dělám ikonky na titulku a dovnitř listu.

Iva: Budou letos jiný?

Jitka: Budou trochu jiné barvy. Mám je vybrané na celý rok. Minulý rok byla základní barvou žlutá a k ní jsem vybírala podle sezony další barvy, letos bude zelená.

Lenka Dobrovolná ■

Sváteční bohoslužby

	Brno I	Brno II
28. března Zelený čtvrtek	19 hod. Červený kostel pašije podle evangelisty Jana s večeří Páně, zpívá Kůrovec	19 hod. Blahoslavův dům pašije s večeří Páně
29. března Velký pátek	10 hod. Červený kostel bohoslužby s večeří Páně	9 hod. Blahoslavův dům 10.30 hod. Tišnov bohoslužby s večeří Páně
30. března Bílá sobota		20 hod. Blahoslavův dům vigilie
31. března Hod Boží velikonoční	8.30 hod. Betlémský kostel 10 hod. Červený kostel 14 hod. Rychmanov bohoslužby s večeří Páně sbírka na Hlavní dar lásky Jeronymovy jednoty	9 hod. Blahoslavův dům 10.30 hod. Tišnov bohoslužby s večeří Páně sbírka na Hlavní dar lásky Jeronymovy jednoty
1. dubna Velikonoční pondělí	10 hod. Červený kostel bohoslužby káže David Sedláček	

Hudební nešpory

Červený kostel, od 19 hodin

- 7. dubna Létajíci rabín (česká klezmerová hudební skupina z Prostějova)
- 5. května Vojtěch Szabo (špičkový evropský akordeonista)
- 2. června varhanní festival pod dohledem profesorky Hany Bartošové

Kalendář sborových akcí

Brno I

17. března, 10 hod. výroční sborové shromáždění na Zelené faře
 22.–23. března kurz šití biblických postavíček
 24. března, 10 hod. bigbeatové bohoslužby na Zelené faře
 1. 4. až 30. 6. tříměsíční studijní volno farářky Ivy Květonové
 26.–28. dubna brigáda na Blažkově
 4.–5. května brigáda na Blažkově
 9. května, 18 hod. Nanebevstoupení Páně, Červený kostel, světová premiéra Missa brevis in Ascensione Domini od Víta Běbara a Andrease Grosshobela (hraje Castello in Aria, zpívá Octopus Vocalis)
 24.–26. května víkendový pobyt na Blažkově
 7. června Noc kostelů
 23. června konec školního roku v Betlémském kostele se zmrzlinou a grilováním
 27. 7. až 3. 8. tábor v Pusté Rybné
 3.–10. srpna týdenní pobyt na Blažkově

Brno II

24. března výroční sborové shromáždění
 5.–7. dubna víkendový pobyt Tišnovských v Dobré Vodě
 21. dubna sborový výlet do Tišnova
 10.–12. května víkend s konfirmandy v Jimramově
 17.–19. května jarní školka mládeže Brněnského seniorátu
 31. 5. až 2. 6. víkendový pobyt na Blažkově
 7. června Noc kostelů
 9. června, 9 hod. bohoslužby se slavností konfirmace
 9. června, 18 hod. J. P. Šebesta – vzpomínkové pásmo
 30. června bohoslužby k závěru školního roku

Příjemná atmosféra na kurzu Beta

Lednové hudební nešpory s Brněnským ekumenickým sborem

Líst sborů Českobratrské církve evangelické v Brně I a Brně II. Vychází čtyřikrát ročně, uzávěrka příštího čísla je 1. června 2024. Určeno nejen pro všechny členy obou sborů, k dispozici v tištěné verzi za doporučenou cenu 80 Kč, zdarma pak ve verzi elektronické. O její zaslání lze požádat e-mailem na uvedené sborové elektronické adresy.

Odpovědná redaktorka Lenka Dobrovolná (lendobrovolna@seznam.cz). Na uvedenou adresu můžete zasílat své příspěvky.

Grafická úprava Jitka Jirásková. Plakát pro děti je z dílny Ivy Tůmové, presbyterský komiks je od Petra Dobrovolného. Fotografie laskavě poskytli Ondřej Macek, Iva Květonová, Petr Lindner, Tomáš Kewin Doležel, Libor Maláč, Ondřej Potoček ad. Děkujeme všem přispěvatelům za jejich články.

Registrace MK ČR E12109

Kontakty: FS ČCE Brno I, Opletalova 6, web: cervenykostel.cz; e-mail: sbor@cervenykostel.cz

faráři: Ondřej Macek (tel. 739 244 754)

a Iva Květonová (tel. 734 857 003)

FS ČCE Brno II, Lidická 79, web: blahoslavak.cz

e-mail: sbor@blahoslavak.cz;

faráři: Martin Horák (tel. 605 437 376)

a Jarmila Řezníčková (tel. 723 552 900)